

Folksam Liv

Redogörelse för investeringsbesluts
huvudsakliga negativa konsekvenser
för hållbarhetsfaktorer

Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Finansmarknadsaktör: Folksam ömsesidig livförsäkring, 549300R930V9XXBC0H73

Sammanfattning

Folksam ömsesidig livförsäkring 549300R930V9XXBC0H73, ("Folksam Liv") beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i sina investeringsbeslut. Det sker i Folksam Livs kapitalförvaltning för traditionell försäkring och inom ramen för Folksam Livs fondselektionsprocess för de fonder som utgör underliggande investeringar i fondförsäkring. Folksam Liv erbjuder huvudsakligen traditionell försäkring och har därutöver ett mindre bestånd av fondförsäkring, som inte längre nytecknas. Följande redogörelse är den konsoliderade redogörelsen för hur Folksam Liv beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Denna redogörelse omfattar referensperioden från 1 januari till den 31 december 2022, och har tagits fram inom ramen för EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR).

Folksam Liv är en del av Folksamgruppen. Folksamgruppen förvaltar försäkringspremier och pensionssparande åt drygt fyra miljoner kunder. Vid utgången av 2022 förvaltade Folksamgruppen 527 miljarder kronor och utöver det fanns 209 miljarder i fondförsäkringstillgångar, vilket gör Folksamgruppen till en av de större institutionella ägarna i Sverige. Med detta ägande följer ett stort ansvar. Folksamgruppens mål är att erbjuda en konkurrenskraftig avkastning, samtidigt som Folksamgruppen är en ledande aktör inom ansvarsfull kapitalförvaltning. Detta innebär att hållbarhetsarbete är helt integrerat i Folksamgruppens investeringsorganisation.

Folksam Livs hållbarhetsarbete styrs av Folksam Livs placeringskriterier dvs uteslutande och påverkande kriterier. Kapitalförvaltningen för traditionell försäkring utgår från Folksam Livs ägarpolicy samt principer för aktieägarengagemang och för fondförsäkring utgår Folksam Liv från fondselektionsprocessen. Enligt SFDR definieras hållbarhetsfaktorer som miljörelaterade, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter samt bekämpning av korruption och mutor. I den traditionella förvaltningen screenar Folksam Liv löpande portföljerna utifrån Folksam Livs placeringskriterier. Arbetet hjälper till att bedöma vilka bolag som ska omfattas av påverkansarbetet som syftar till att uppmuntra de bolag Folksam Liv äger att ta ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och mot korruption. Med hjälp av arbetet med screeningen säkerställer Folksam Liv också att investeringarna fortfarande uppfyller uppställda placeringskriterier och inte borde avyttras.

I fondselektionsprocessen för de fonder som utgör underliggande investeringar i fondförsäkring väljer Folksam Liv ut fonder som bedöms följa Folksam Livs krav på hållbarhet och som fondbolaget ska beakta vid val av underliggande bolag i fonden. Samtliga utvalda fonder ska inte bara ha en välintegrerad hållbarhetsanalys i sina investeringsprocesser utan ska också arbeta med att påverka de bolag de investerar i mot en högre grad av hållbarhet. Folksam Liv screenar löpande sitt fondbud utifrån hållbarhetskriterier. Arbetet hjälper till att bedöma vilka fondbolag som ska omfattas av påverkansarbetet som syftar till att uppmuntra till att ta ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och mot korruption. Med hjälp av arbetet med screening säkerställs också att de utvalda fonderna fortfarande uppfyller uppställda hållbarhetskriterier alternativt ska övervägas att ersättas med nya fonder som bättre följer

uppställda hållbarhetskriterier. Investeringsbesluten i själva fondförsäkringen fattas av kunderna genom val av en eller flera fonder i den aktuella försäkringens fondutbud.

Nedan finns en tabell för indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer (indikatorer). De mäter omfattningen av negativa konsekvenser för hållbarhetsutveckling som orsakas av en investering. Indikatorerna består av både obligatoriska indikatorer och sådana indikatorer som Folksam Liv själv ska välja inom bland annat klimat och miljö, mänskliga rättigheter och antikorrupktion. De valda indikatorerna kallas i tabellen nedan för "Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer".

Under 2022 har Folksam Liv bland annat fokuserat på följande huvudsakliga negativa konsekvenser; utsläpp av växthusgaser, växthusgasintensitet, fossila investeringar, överträdelser av internationella bolagsstandarder, ojusterad löneklyfta mellan könen, exponering mot kontroversiella vapen och ojämn könsfördelning i styrelser.

Summary

Folksam ömsesidig livförsäkring 549300R930V9XXBC0H73, ("Folksam Liv"), considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. This applies to both Folksam Liv's traditional life insurance and the mutual funds offering. Folksam Liv primarily offers traditional life insurance, while the mutual funds offering represents a much smaller part of the total business. In addition, no new customers are onboarded to the mutual fund offering. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of Folksam Liv. This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2022, and has been drafted to comply with the EU:s Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

Folksam Liv is a part of the Folksam Group. The Folksam Group manages insurance premiums and pensions savings on behalf of close to four million customers. At the end of 2022, the Folksam Group had a combined 527 billion SEK in assets under management, as well as an additional 209 billion SEK in mutual fund assets. This makes Folksam Group one of the largest institutional owners in Sweden. The large capital managed on behalf of its clients comes with a great responsibility. The Folksam Group's goal is to offer a competitive return on its client's capital, while at the same time being a leading actor within responsible investments. This means that sustainability efforts are fully integrated into the Folksam Group's investment organization.

Folksam Liv's sustainability efforts are governed by its investment criteria. Folksam Liv applies both exclusion and engagement criteria. The traditional life insurance is also governed by the ownership policy ("ägarpolicy") as well as the shareholder engagement principles ("Principer för aktieägarengagemang"), while the mutual funds offering relies on its fund selection process.

SFDR defines sustainability factors as environmental, social and employee matters, respect for human rights, anti-corruption and anti-bribery matters. Folksam Liv continuously analyzes its portfolios in the traditional life insurance to ensure that all holdings comply with Folksam Liv's investment criteria. This screening helps to determine whether a specific holding should be covered by Folksam Liv's corporate engagement efforts, where the team engages with and encourages the holdings to make additional efforts on climate transition, human rights and anti-corruption. The screening also helps to ensure that

all holdings comply with Folksam Liv's exclusion criteria.

Folksam Liv's fund selection process is designed to select funds that are aligned with Folksam Liv's sustainability criteria. Each fund company is also responsible for ensuring that the criteria are met in their investment processes. All funds should have a well-defined sustainability component in their investment processes, and also continuously engage with their underlying holdings on environmental, social and governance (ESG) issues. The funds available on Folksam Liv's platform are continuously analyzed from a sustainability perspective. This screening helps us determine whether a specific fund company should be covered by Folksam Liv's engagement efforts, where the team encourages the companies and their asset managers to engage with the underlying holdings on ESG issues. The screening also helps to ensure that the funds we offer continue to meet Folksam Liv's sustainability criteria, or if they should be replaced by other funds that are better aligned with Folksam Liv's sustainability criteria. The investment decisions in Folksam Liv's mutual fund offering are made by the customers through their selection of one or several funds from our fund platform.

Below is a table of principal adverse impact indicators. The indicators measure the extent of negative impact on sustainable development, caused by an investment. There are both mandatory and voluntary indicators covering a wide range of sustainability matters, including climate and the environment, human rights and anti-corruption. The voluntary indicators in the table are referred to as "Other indicators for principal adverse impacts on sustainability factors".

Examples of principal adverse impact indicators that Folksam Liv has focused on in 2022 include: greenhouse gas (GHG) emissions, GHG intensity, violations of international standards, unadjusted gender pay gap, exposure to controversial weapons and board gender diversity.

Beskrivning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Huvudsakliga negativa konsekvenser är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor. För att säkerställa att Folksam Livs investeringar har en begränsad, negativ effekt på hållbarhetsfaktorer och för att kunna vidta åtgärder för att undvika eller minska dessa effekter analyserar Folksam Liv bland annat de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer som är beskrivna enligt tabellen här nedan. Det finns indikatorer för tre olika grupper; för investeringar i investeringsobjekt, för investeringar i statliga och överstatliga enheter och investeringar i fastigheter.

Obligatoriska indikatorer

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser år 2022	Konsekvenser år 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER					
Utsläpp av växthusgaser	1. Utsläpp av växthusgaser	Scope 1- växthusgasutsläpp	72 995,33		<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Livs kapitalförvaltning hanterar primärt arbetet med portföljens utsläppsreduktion och klimatomställning inom ramen för Net Zero Asset Owner Alliance (AOA). Den långsiktiga målsättningen är att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser 2050. Under 2022 har Folksam Liv fortsatt sitt arbete mot sina delmål inom ramen för AOA till 2025. Folksam Liv har träffat drygt 30 av Folksam Livs aktieportföljs största utsläppare för påverkansdialoger om vetenskapligt förankrade klimatmål godkända av Science Based Targets Initiative (SBTi). Bolagen gör framsteg: vid senaste mätningen under 2022 hade 40 procent av bolagen på Folksam Livs lista över portföljens 86 största utsläppare antagit SBTs, vilket motsvarar en ökning om 17 procentenheter jämfört med när målen sattes i början av 2021. För att följa Folksam Livs framsteg inom klimatomställning och utsläppsreduktion mäter och rapporterar Folksam Liv
		Scope 2- växthusgasutsläpp	20 070,30		
		Scope 3- växthusgasutsläpp	914 583,04		
		Sammanlagda utsläpp av växthusgaser	1 007 644,61		

					<p>aktieportföljers utsläpp av växthusgaser på kvartalsbasis, vilket Folksam Liv också gjort under 2022. Analyserna publiceras dels i Folksamgruppens kvartalsrapporter, dels på helårsbasis i vår Års- och Hållbarhetsredovisning. Data för dessa analyser hämtas från MSCI, en välkänd och global leverantör av hållbarhetsdata.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Påverkansarbetet och mätningen av Folksam Livs portföljs utsläpp kommer fortsätta under 2023 i linje med uppställda mål. <p>Fondförsäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folksam Liv har fortsatt arbetet med att följa fondbolagens medlemskap i Net Zero Asset Managers initiative (NZAMI). Initiativet innebär att fondbolaget åtar sig att stödja investeringar i linje med nettonollutsläpp fram till år 2050 eller tidigare. Vid mätningar har Folksam Liv kunnat konstatera att fler bolag blir medlemmar. • Under 2022 har Folksam Liv även kontaktat fondbolagen för att få svar om hur många fonder som antagit SBTi. Folksam Liv ser att många fondbolag har antagit SBTi, eller planerar för det. • Under 2022 har Folksam Liv även tagit in fonder som investerar globalt/europeiskt i företag som utvecklar eller använder teknologier och metoder för att begränsa den globala uppvärmningen genom att direkt eller indirekt begränsa utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser. • Under 2022 har Folksam Liv därutöver tagit in fonder som eftersträvar att uppnå lägre koldioxidutsläpp. • Under 2023 planerar Folksam Liv att fortsätta detta arbete enligt ovan beskrivning, dessutom vill Folksam Liv också ta in fonder som är i linje med Parisavtalet.
	2. Koldioxidavtryck	Koldioxidavtryck	205,15		<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbetet sker inom ramen för Folksam Livs åtagande i AOA, se indikator 1. <p>Fondförsäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folksam Liv har fortsatt arbetet med att följa fondbolagens medlemskap i Net Zero Asset Managers initiative, se indikator 1.

						<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga fonder ska redovisa sitt koldioxidavtryck. Koldioxidavtryck visas i fondlistan för respektive fond, www.folksam.se
	3. Investeringsobjektets växthusgasintensitet	Investeringsobjektets växthusgasintensitet	509,56		Växthusgasintensiteten angiven i marknadsvärdesviktat medelvärde, ton koldioxid per miljon euro.	<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbetet sker inom ramen för Folksam Livs åtagande i AOA, se indikator 1. • I tillägg tittar Folksam Liv även specifikt på investeringsobjektens (portföljviktade) utsläppsintensitet när Folksam Liv kartlägger vilka noterade bolag Folksam Liv ska bedriva klimatrelaterat påverkansarbete mot. Enligt beskrivningen i indikator 1 är ett av Folksam Livs delmål inom AOA att Folksam Liv ska arbeta för att Folksam Livs 86 mest utsläppsintensiva innehav ska anta vetenskapligt förankrade klimatomställningsmål godkända av Science Based Targets Initiative, där målet är att minst 50 procent av dem ska ha antagit ett SBT senast 2025. • För att uppnå detta för Folksam Liv individuella påverkansdialoger med dessa 86 bolag och rapporterar framstegen årligen i en separat rapport som skickas till AOA-sekretariatet. <p>Fondförsäkring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folksam Liv följer och bevakar specifika fondbolags planer med att ansluta till NZAMI och hur andelen av fondbolag som är anslutna till NZAMI i utbudet utvecklas, se indikator 1.
	4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	Andel av investeringar i företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	1,53 %			<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utöver arbetet inom AOA gjordes under 2022 en översyn av exponering mot energisektorn, i synnerhet bolag verksamma inom olja och gas. Arbetet landade i en ny urvalsprocess för bolag i denna sektor, där Folksam Liv fortsättningsvis enbart kommer äga bolag som har antagit nettonollmål samtidigt som de – enligt Folksam Livs interna analys – ska vara bäst positionerade i klimatomställningen jämfört med sina konkurrenter. Dessutom planerar Folksam Liv att inleda ett nytt fokus på påverkansarbete kopplat till denna sektor. <p>Fondförsäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under 2022 har Folksam Liv fortsatt sitt arbete och ställt frågan till fondbolagen om fonderna exkluderar fossila

						bränslen. Utfallet har blivit att många av fonderna utesluter fossila bränslen. Svaren möjliggör en dialog och påverkansarbete med berörda fondbolag. Folksam Liv screenar också fonderna två gånger per år genom att titta på exponeringen mot kol utifrån förutsättningen att fondbolaget ska sätta en gräns för hur stor del av omsättningen som får komma från termiskt kol.
						• Under 2023 kommer Folksam Liv fortsätta detta arbete.
5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion	Investeringsobjektets andel av icke-förnybar energiförbrukning och icke-förnybar energiproduktion från icke-förnybara energikällor jämfört med förnybara energikällor, uttryckt i procent av totala energikällor	Icke-förnybar energiförbrukning: 60,09 % Icke-förnybar energiproduktion: 14,84 %			Indikatorn finns inte att tillgå som summerat värde och därför har valet gjorts att redovisa delarna var för sig,	Traditionell försäkring och fondförsäkring: • Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikatorn i åtanke när det bedrivs påverkansarbete, och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.
6. Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan	Energiförbrukning i GWh per miljon euro i intäkter från investeringsobjekt, per sektor med stor klimatpåverkan	Jordbruk, skogsbruk och fiske: 5,02 Byggverksamhet: 0,12 Försörjning av el, gas, värme och kyla: 1,42 Tillverkning: 0,88 Utvinning av mineral: 135,79 Fastighetsverksamhet: 0,70				Traditionell försäkring och fondförsäkring • Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikatorn i åtanke när det bedrivs påverkansarbete, och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.

			<p>Transport och magasinering: 1,31</p> <p>Vatten-försörjning; avloppsrening, avfalls-hantering och sanering: 0,47</p> <p>Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar: 1,13</p>			
Biologisk mångfald	7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald	Andel av investeringar i investeringsobjekt med platser/projekt belägna i eller i närheten av områden med känslig biologisk mångfald där investeringsobjektens verksamhet påverkar dessa områden negativt.	1,60 %			<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv har under 2022 deltagit i det tematiska påverkansprojektet "Sustainable forests and finance", där biologisk mångfald ingår. Projektet som drivs av en extern leverantör görs i samarbete med andra investerare och fokuserar på hela skogsindustrins värdekedja – från råvarusektorn till deras kunder och finansörer – med målet att få bolagen att bättre hantera risker kopplat till klimat, naturresurser och biologisk mångfald. Folksam Liv har under lång tid arbetat med klimatomställningsarbete i de noterade innehaven, och ser den tydliga kopplingen mellan klimat och biologisk mångfald. Det är därför en naturlig följd att under 2023 se vad Folksam Liv ytterligare kan göra när det gäller påverkansarbete kopplat till biologisk mångfald. Folksam Liv har också inväntat ramverket TNFD, vilket kommer göra det lättare att ställa tydligare krav på företagen i portföljen om vad Folksam Liv förväntar sig av dem när det gäller arbetet för biologisk mångfald. <p>Fondförsäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikatorer i åtanke när det bedrivs påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.

Vatten	8. Utsläpp till vatten	Ton utsläpp till vatten som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0,41			Traditionell försäkring och fondförsäkring: <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikatorn i åtanke när det bedrivs påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.
Avfall	9. Farligt avfall och radioaktivt avfall	Ton farligt avfall och radioaktivt avfall som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	6,55			Traditionell försäkring och fondförsäkring: <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikatorn i åtanke när det bedrivs påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.
INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR						
Sociala förhållanden och personalfrågor	10. Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	0,07 %			Traditionell försäkring: <ul style="list-style-type: none"> Folksam Livs påverkande kriterier grundar sig i stor utsträckning på FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Folksam Livs inställning är i första hand nämligen inte att välja bort investeringar, utan att försöka påverka så många som möjligt att bli bättre på att ta ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och mot korruption. Mot bakgrund av detta har Folksam Liv under 2022 fortsatt analysera hur sina portföljbolag förhåller sig till denna indikator, för att säkerställa att de bolag Folksam Liv äger uppfyller de krav som exempelvis FN:s Global Compact medför. Folksam Liv strävar även efter att de portföljbolag som inte redan gör det åtar sig att följa och årligen rapportera i enlighet med principerna i FN:s Global Compact, och tar upp detta i påverkansdialoger med innehav i de fall det är påkallat. Folksam Livs data hjälper till att kartlägga bolag som systematiskt agerar i strid med FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, samt andra internationella konventioner och överenskommelser inom klimat och miljö, mänskliga rättigheter och bolagsstyrning. Vid upprepade överträdelser initierar Folksam Livs

					<p>dataleverantör en påverkansdialog med det aktuella bolaget, som investerare bjuds in till att delta i. Om det bedöms relevant deltar Folksam Liv i de påverkansdialogerna. Folksam Liv har självklart också möjlighet att initiera egna dialoger med bolagen, vilket Folksam Liv gjort ett antal gånger under 2022.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under 2023 planerar Folksam Liv att fortsätta detta arbete enligt ovan beskrivning. <p>Fondförsäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fondbolag som Folksam Liv väljer ut ska i investeringsprocessen för de aktuella fonderna ta hänsyn till hållbarhet. Det innebär bland annat att hållbarhetsfrågor ska beaktas i de ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut som görs när fonden investerar, men det behöver inte vara avgörande för vilka investeringar som görs. De internationella normer och konventioner som särskilt ska beaktas är: <ul style="list-style-type: none"> • FN:s Global Compact • OECD:s riktlinjer för multinationella företag • FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI-Principles for Responsible Investments) • FN:s Mål för hållbar utveckling • Folksam Livs inställning är att de utvalda fonderna arbetar med att påverka bolag till ett förbättrat beteende snarare än att helt avstå från att investera i bolag som inte nått upp till en önskvärd nivå i sitt hållbarhetsarbete • Mot bakgrund av detta har Folksam Liv under 2022 fortsatt analysera hur fonderna förhåller sig till denna indikator, för att säkerställa att de bolag Folksam Liv äger uppfyller de krav som exempelvis FN:s Global Compact medför. • Folksam Liv använder data som hjälper till att kartlägga bolag som systematiskt agerar i strid med FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, samt andra internationella konventioner och överenskommelser inom klimat och miljö, mänskliga rättigheter och bolagsstyrning.
--	--	--	--	--	--

						<ul style="list-style-type: none"> • Under 2023 planerar Folksam Liv att fortsätta detta arbete enligt ovan beskrivning.
	11. Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av Investeringar i investeringsobjekt utan strategier för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag eller mekanismer för klagomålshantering av brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	13,13 %			<ul style="list-style-type: none"> • Traditionell försäkring: • Se indikator 10. • Under 2022 har Folksam Liv lyft denna fråga vid ett flertal påverkansdialoger, eftersom Folksam Liv strävar efter att de bolag Folksam Liv äger har rätt rutiner på plats för att kontinuerligt leva upp till de krav som dessa ramverk medför. • Fondförsäkring: • Se indikator 10. • Under 2022 har Folksam Liv ställt frågan om regelefterlevnad till samtliga fondbolag eftersom Folksam Liv strävar efter att fondbolag har rätt rutiner på plats för att kontinuerligt leva upp till de krav som dessa ramverk medför. • Under 2023 planerar v Folksam Liv att fortsätta detta arbete enligt ovan beskrivning.
	12. Ojusterad löneklyfta mellan könen	Genomsnittlig ojusterad löneklyfta mellan könen hos investeringsobjekt	16,37 %			<ul style="list-style-type: none"> • Traditionell försäkring och fondförsäkring: • Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikator i åtanke när det bedrivs påverkansarbete, och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant. • Se mer information kring generellt arbete inom jämställdhet och mångfald under indikator 13.
	13. Jämnare könsfördelning i styrelserna	Genomsnitt för manlig och kvinnlig representation bland styrelseledamöter i investeringsobjekt, uttryckt i procentandel av samtliga styrelseledamöter	15,34 %			<ul style="list-style-type: none"> • Traditionell försäkring: • Folksam Livs ägarpolicy säger bland annat att Folksam Livs ägarstyrning i svenska bolag i huvudsak ska baseras på vad som föreskrivs i Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Syftet med Koden är att stärka förtroendet för de svenska börsbolagen genom att främja en positiv utveckling av bolagsstyrningen i dessa bolag. För utländska bolag ska Folksam Liv utgå från de tankar och resonemang som ligger bakom Koden, om det inte finns skäl att göra nationella avvikelser i linje med god sed inom bolagsstyrning. • Enligt koden ska en jämn könsfördelning i styrelser eftersträvas, varför Folksam Liv alltid eftersträvar detta i de

					<p>fall Folksam Liv sitter i en valberedning eller bedriver påverkansdialoger med ett portföljbolag.</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv har under mycket lång tid aktivt drivit frågor rörande jämställdhet och mångfald, både i de bolag Folksam Liv äger men också i näringslivet i stort. Under 2022 lyftes frågan om jämställdhet i styrelsen både i påverkansdialoger med innehav och vid ett flertal svenska årsstämmor. Folksam Liv planerar att fortsätta detta arbete under 2023. <p>Fondförsäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv har under mycket lång tid aktivt drivit frågor rörande jämställdhet och mångfald. Under 2022 lyftes denna fråga igen till alla fondbolag på plattformen. Folksam Liv ser fortfarande underrepresentation av kvinnor i styrelserna även om en förflyttning har skett. Folksam Liv planerar att fortsätta detta arbete under 2023.
	14. Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen)	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen	0 %		<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv analyserar denna indikator och säkerställer att siffran är 0 för sina portföljer. Detta görs dels i den process Folksam Liv arbetar utifrån när Folksam Liv sätter samman sina aktieportföljer, dels genom kontinuerlig screening av sina aktieportföljer tillsammans med Sustainalytics och Swedbank Robur. När det bedöms relevant sker en efterföljande analys och tolkning av avdelningen för Ansvarsfullt ägande. Exponering mot företag verksamma inom kontroversiella vapen är ett uteslutande kriterium, vilket innebär att Folksam Liv är förhindrad att investera i dessa verksamheter. Under 2022 har Folksam Liv genomfört detta arbete enligt ovan, vilket Folksam Liv även planerar att göra under 2023. <p>Fondförsäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Livs utvalda fonder ska exkludera bolag som tillverkar kontroversiella vapen. Folksam Liv analyserar och följer upp denna indikator genom screening av fondernas innehav. Screeningen utförs av ett externt analysföretag och sker två gånger per år.

						• Under 2022 har Folksam Liv genomfört detta arbete enligt ovan, vilket Folksam Liv även planerar att göra under 2023.
Indikatorer som gäller för investeringar i statliga och överstatliga enheter						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2022	Konsekvenser år 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Miljö	15. Växthusgasintensitet	Investeringsobjektens växthusgasintensitet	0,12		Växthusgasintensiteten angiven i marknadsvärdesviktat medelvärde, ton koldioxid per miljon euro.	Traditionell försäkring och fondförsäkring: • Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikatorn i åtanke när det bedrivs påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.
Sociala aspekter	16. Investeringsobjektens hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar	Antal länder där investeringsobjekten har sin hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar (i absoluta tal och relativa tal, dividerat med samtliga länder där investeringsobjekten har sin hemvist), enligt internationella fördrag och konventioner, Förenta nationernas principer och, i förekommande fall, nationell lagstiftning.	Antal länder: 2 Andel länder: 2,25 %			Traditionell försäkring: • Folksam Liv investerar bara i ett fåtal länder (i huvudsak Sverige, USA) för att undvika negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samt i överstatliga organisationer (Världsbanken) vars syfte är att främja positiv utveckling inom hållbarhetsfrågor. • Folksam Livs investeringar i överstatliga organisationer görs ofta med hållbarhet som tema – exempelvis gröna obligationer. Därmed är ambitionen att investeringen ska bidra positivt inom hållbarhetsfrågor, och därmed ha begränsade negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. • Folksam Liv har fortsatt detta arbete under 2022 och planerar att göra det även under 2023. Fondförsäkring: • Folksam Liv har under 2022 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Liv har dock indikatorn i åtanke när det bedrivs påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.

Indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2022	Konsekvenser år 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Fossila bränslen	17. Exponering mot fossila bränslen genom fastigheter	Andel av investeringar i fastigheter som är involverade i utvinning lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen.	0,00 %		Denna indikator är inte relevant för fond-försäkring eftersom den inte avser underliggande investeringar i fonder.	<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv hyr inte ut sina direktägda fastigheter¹ till företag verksamma inom fossila bränslen. Folksam Liv utvecklar heller inte fastigheter åt bolag verksamma inom exempelvis vapenproduktion, pornografi eller andra branscher som strider mot sina placeringskriterier. Folksam Liv har en process för urval av hyresgäster, vilket är Folksam Livs sätt att reducera risken för att verksamheten bidrar med huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Under 2022 har Folksam Liv bedrivit sin verksamhet i linje med ovan, vilket Folksam Liv också planerar att göra under 2023.
Energieffektivitet	18. Exponering mot energieffektiva fastigheter	Andel av investeringar i energieffektiva fastigheter.	68,54 %		Denna indikator är inte relevant för fond-försäkring eftersom den inte avser underliggande investeringar i fonder.	<p>Traditionell försäkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folksam Liv lägger stor vikt vid att vara en ansvarsfull fastighetsägare. Folksam Liv sätter tydliga miljömål på energiförbrukning, CO2-utsläpp och miljöcertifieringar. All fastighetsrelaterad köps in är märkt med Bra Miljöval. Folksam Liv klimatkompenserar för de CO2-utsläpp som fastighetsinnehavet genererar genom Vi-skogen och genom att köpa Klimatneutral värme. Under 2022 har Folksam Liv ökat andelen gröna hyresavtal till 75% (54% 2021) medan andelen miljöcertifierade fastigheter i beståndet låg stabilt på 75% (76% 2021). Under 2022 fortsatte Energianvändningen i beståndet att minska, från 102 till 94 kilowattimmar per kvadratmeter. För

¹ Med direktägda fastigheter avses även de fastigheter som ägs genom fastighetsägande dotterbolag

						<p>att minska energianvändningen i fastigheterna i den takt Folksam Liv har föresatt sig s och i linje med de mål Folksam Liv har satt upp i AOA har Folksam Liv under året investerat cirka 40 miljoner kronor i olika energiprojekt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under 2023 planerar Folksam Liv att fortsätta detta arbete i linje med sina strategier och mål.
--	--	--	--	--	--	--

Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (Valda indikatorer)

YTTERLIGARE KLIMAT- OCH MILJÖRELATERADE INDIKATORER

Negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (kvalitativa eller kvantitativa)	Mått
Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt		
Utsläpp	4. Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp som syftar till att anpassa sig till Parisavtalet: 6,76 %
Indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter		
Utsläpp av växthusgaser	18. Utsläpp av växthusgaser	Scope 1 och Scope 2 summerat – växthusgasutsläpp som genereras av fastigheter: 735,11
Energiförbrukning	19. Energiförbrukningsintensitet	Energiförbrukning i GWh av ägda fastigheter per kvadratmeter: 0,003

YTTERLIGARE INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR.

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

Negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (kvalitativa eller kvantitativa)	Mått
Sociala förhållanden och personalfrågor	4. Ingen uppförandekodex för leverantörer	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan leverantörens uppförandekodex (mot osäkra arbetsförhållanden, osäkert arbete, barnarbete och tvångsarbete): 0,57 %
Mänskliga rättigheter	9. Ingen policy för mänskliga rättigheter	Andel investeringar i enheter utan en policy för mänskliga rättigheter: 0,79 %

Folksam Livs kapitalförvaltning för traditionell försäkring

Beskrivning av policyer för att identifiera och prioritera de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Folksam Liv har i över två decennier arbetat med vad Folksam Liv kallar för **ansvarsfull kapitalförvaltning** i traditionell försäkring.

Detta arbete utgår från tre huvudprinciper:

- **Ansvarsfull riskstyrning**, vilket innebär att Folksam Liv försöker hitta en bra balans mellan trygghet och möjlighet till avkastning.
- **Ansvarsfulla investeringar**, vilket innebär hur och var Folksam Liv faktiskt investerar, och vad Folksam Liv inte investerar i. Hållbarhet genomsyrar alla investeringsbeslut och Folksam Liv gör även riktade investeringar i exempelvis gröna och sociala obligationer.
- **Ansvarsfullt ägande**, vilket innebär hur Folksam Liv arbetar med hållbarhetsfrågor och ägarstyrning i de tillgångar Folksam Liv äger.

Arbetet med ansvarsfull kapitalförvaltning innebär att Folksam Liv utesluter investeringar i verksamheter som bedöms i stort sett uteslutande bidra till negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samtidigt som Folksam Liv hela tiden ska verka för att de företag och andra tillgångar som Folksam Liv faktiskt investerar i ska ta ett större ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och mot alla former av korruption. Inom ramen för arbetet med ansvarsfull kapitalförvaltning tas hänsyn till huvudsakliga negativa konsekvenser på olika sätt.

Folksam Livs hållbarhetsarbete inom kapitalförvaltningen för traditionell försäkring styrs i stor utsträckning av Folksam Livs placeringskriterier samt ägarpolicy – två styrdokument som har antagits av styrelsen i Folksam Liv. Vidare följer Folksam Liv även Principer för aktieägarengagemang, som har antagits av styrelsen och har tagits fram som komplement till ovannämnda dokument.

Folksam Livs placeringskriterier uppdaterades och antogs av bolagets styrelse senast den 19 oktober 2022, och kan delas upp i två ben: uteslutande och påverkande kriterier.

De uteslutande kriterierna sätter de yttre ramarna för vad Folksam Liv kan investera i och inte. Kriterierna sorterar bort investeringar i exempelvis tobak, pornografi, kommersiell spelverksamhet och andra branscher som Folksam Liv anser bedriver en verksamhet som i stort sett uteslutande bidrar med huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samtidigt som verksamhetens natur också innebär att bolagen bedöms ha en begränsad möjlighet att ställa om i en mer hållbar riktning. Det finns mer information om uteslutande kriterier och vilka gränser som gäller för uteslutande på hemsidan.

Påverkande kriterier styr i sin tur arbetet med att försöka påverka de tillgångar Folksam Liv äger i en mer hållbar riktning. I påverkansarbetet beaktas också huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Folksam Livs historik samt varumärkeskännedom på den svenska marknaden gör att Folksam Liv generellt sett har större möjligheter att påverka svenska innehav snarare än utländska innehav. Folksamgruppen är mindre känt internationellt och Folksam Liv är typiskt sett en mindre ägare i utländska bolag jämfört med svenska. Därför ska huvudparten av påverkansarbetet centreras till Sverige, medan påverkansarbete i utländska innehav typiskt sett sker i samarbete med andra investerare och/eller tillsammans med Folksam Livs leverantörer av hållbarhetsdata.

Vidare prioriterar Folksam Liv sitt påverkansarbete utifrån en rad olika parametrar, bland annat storleken på investering, hur stor ägarandel Folksam Liv har i den aktuella tillgången jämfört med andra ägare, samt vilken faktisk påverkan Folksam Liv bedömer att Folksam Liv kan ha i sitt arbete. Större

investeringar och större ägarandel resulterar i ett mer prioriterat ärende. Vid incidenter som bidrar till huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer prioriterar Folksam Liv de ärenden som har större omfattning. Det innebär att Folksam Liv behåller ett visst mått av flexibilitet i sitt påverkansarbete för att snabbt kunna anpassa sig utifrån en förändrad omvärld.

Ovan placeringskriterier utgör en hjälp och ett tillvägagångssätt för att identifiera och bedöma huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i samband med Folksam Livs process för investeringsbeslut. Inom ramen för detta arbete ingår att även att överväga hur sannolikt det är att huvudsakliga negativa konsekvenser kopplade till indikatorerna blir verklighet samt hur allvarliga de kan bli.

Vidare arbetar Folksam Liv utifrån den Ägarpolicy som senast uppdaterades och antogs av bolagets styrelse den 19 oktober 2022. Ägarpolicyn ger riktlinjer i hur Folksam Liv ska bete sig i egenskap av stor, institutionell ägare, och säger bland annat att Folksam Liv ska verka för en långsiktigt god avkastning på det förvaltade kapitalet samtidigt som Folksam Liv ska verka för att Folksam Livs innehavs verksamheter bidrar till en hållbar värld.

Folksam Livs Principer för aktieägarengagemang uppdaterades och antogs senast av bolagets styrelse den 14 december 2022, och fungerar som komplement till placeringskriterier och ägarpolicy.

Sammantaget innebär ovan nämnda styrdokument att Folksam Liv väljer bort tillgångar som anses uteslutande bidra med negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samtidigt som Folksam Liv försöker påverka de tillgångar Folksam Liv faktiskt äger att ta ett större ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Folksam Liv anser att ett stort kapital innebär att Folksam Liv har goda möjligheter att bidra positivt i hållbarhetsfrågor via investeringar, varför Folksam Liv också aktivt letar efter investeringar i gröna och sociala obligationer samt i bolag som har ambitionen och goda förutsättningar att ställa om sin verksamhet i linje med målen i Parisavtalet.

Implementeringen av ovan nämnda styrdokument sköts av enheten Kapitalförvaltning och hållbarhet. Samtliga tillgångsförvaltare har ett ansvar att investeringar görs i linje med styrdokument, dessutom har enheten Ansvarsfullt ägande ett särskilt ansvar för det arbete som sker inom ramen för påverkande kriterier samt för att löpande se till så att tillgångsportföljen analyseras utifrån uteslutande kriterier.

Metoden för att välja ut de valbara indikatorerna som det redogörs för under rubriken "Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer" tar sin utgångspunkt i dels befintliga styrdokument för att säkerställa att de bedöms vara relevanta för Folksam Livs prioriteringar inom hållbarhetsområdet, dels bedöms ha tillfredsställande tillgång på data. I Folksam Livs arbete görs en bästa bedömning av hur sannolikt det är att dessa huvudsakliga negativa konsekvenser blir verklighet samt hur allvarliga de kan bli.

I arbetet med att identifiera och beakta huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer använder sig Folksam Liv primärt av data från MSCI och Sustainalytics – två internationellt erkända leverantörer av hållbarhetsdata. Det är generellt en stor utmaning för alla finansmarknadsaktörer att det saknas data avseende indikatorer, eftersom informationen inte finns att tillgå på marknaden. För flera indikatorer är informationen därför inte lättillgänglig. Den totala data Folksam Liv har fått för sina investeringar visar att täckningsgraden varierar stort och för flera indikatorer är täckningsgraden för investeringarna mycket låg. Folksam Liv har haft och har alltjämt en löpande dialog med sina leverantörer för att säkerställa att de samlar in all data som finns att tillgå och Folksam Livs uppfattning är att en annan dataleverantör hade ställts inför samma utmaning med bristande datatäckning.

I beräkningarna av värdet för konsekvenser för 2022 har Folksam Liv tagit fram ett viktat medelvärde för de investeringar som Folksam Liv har data för. Genom den metodiken undviks att avsaknad av data leder till icke-representativ redovisning. Vad gäller beräkningen av indikatorer för fonder har Folksam Liv valt att basera dessa uteslutande på genomlyst data vilket innebär att ingen data som rapporterats av fonderna använts. Med genomlyst data avses att

informationen har hämtats från de underliggande investeringarna. Detta val motiveras av bristande täckningsgrad i fondernas rapporterade underlag.

Policyer för aktieägarengagemang

Folksam Liv är övertygad om att välskötta bolag, som integrerar hållbarhet i sin affärsmodell, över tid överträffar bolag med svag bolagsstyrning och utan fokus på hållbarhetsfrågor. Därför är det också naturligt för Folksam Liv, att i sin roll som aktieägare, lägga stor vikt vid att diskutera klimat och miljö, mänskliga rättigheter, anti-korruption och andra hållbarhetsfrågor med sina noterade innehav och andra tillgångar som investeras i. I arbetet ingår också att som aktieägare arbeta för att minska huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Enligt avsnittet ovan i denna redogörelse sker detta arbete med utgångspunkt i Folksam Livs placeringskriterier och Ägarpolicy, samt med Principer för aktieägarengagemang som komplement. Det senare sammanfattas enligt nedan:

Sammanfattning – Principer för aktieägarengagemang, Folksam Liv
1. Vi övervakar bolagen i relevanta ägarstyrningsfrågor
2. Vi för dialoger med företrädare för bolag
3. Vi utöver vår rösträtt och andra rättigheter som är knutna till aktieinnehavet
4. Vi samarbetar med andra ägare
5. Vi kommunicerar med relevanta intressenter i bolag
6. Vi hanterar faktiska och potentiella intressekonflikter

Folksamgruppens enhet för Ansvarsfullt ägande hanterar Folksam Livs aktieägarengagemang genom påverkansarbete. Arbetet sker med utgångspunkt i ovan nämnda styrdokument och bedrivs primärt via bolagsstämmor, i valberedningar, i direkt dialog med företrädare för bolagen samt i olika typer av samverkansprojekt med andra investerare och intresseorganisationer.

Företag och branscher skiljer sig åt i sina affärsmetoder och hur de hanterar olika utmaningar. Folksam Liv fokuserar därför på respektive portföljbolags mest väsentliga hållbarhetsfrågor, vilket innebär att fokus för påverkansarbetet skiljer sig mellan olika investeringar. Vidare prioriterar Folksam Liv vilka bolag Folksam Liv kontaktar utifrån en rad olika faktorer, bland annat storleken på innehav, vilken marknad de befinner sig i, samt vilken möjlighet till påverkan Folksam Liv bedömer att Folksam Liv har.

Inom ramen för Folksam Livs aktieägarengagemang och påverkansarbete beaktas bland annat indikatorer såsom utsläpp av växthusgaser, växthusgasintensitet, fossila investeringar, överträdelser av internationella bolagsstandarder, ojusterad löneklyfta mellan könen, exponering mot kontroversiella vapen och ojämn könsfördelning i styrelser. Därutöver beaktar Folksam Liv genom sin omvärldsanalys även övriga indikatorer.

Folksam Livs arbete med ansvarsfull kapitalförvaltning – vilket innefattar hur vi beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer – är under ständig utveckling och anpassas i viss mån med utvecklingen i omvärlden och på finansmarknaden. Detta innebär att både styrdokument och det praktiska arbetet kan komma att ändras i framtiden om det inte sker någon minskning av huvudsakliga negativa konsekvenser under en längre tid (mer än ett år), men ytterst kan det innebära att Folksam Liv väljer in en annan mer hållbar investering.

Hänvisningar till internationella standarder

Folksam Livs hållbarhetsarbete inom investeringsverksamheten styrs i stor utsträckning av Folksam Livs påverkande och uteslutande placeringskriterier samt Ägarpolicy. Dessa styrdokument är i sin tur baserade på internationella konventioner och standarder, exempelvis OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s Principer för Ansvarsfulla Investeringar (PRI) samt FN:s Global Compact.

Folksam Liv screenar löpande sina noterade innehav både utifrån uteslutande kriterier och utifrån internationella konventioner och normer. I den normbaserade screeningen utgår Folksam Liv från bland annat OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s Global Compact. De noterade innehaven analyseras även utifrån internationella standarder av en extern leverantör av hållbarhetsdata två gånger per år. Via detta tillvägagångssätt analyseras överensstämmelsen med internationella standarder samt indikatorerna för sociala förhållanden och personalfrågor vilka beskrivs i detalj i relevant avsnitt i tabellen "Beskrivning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer". Screeningen ger även underlag för påverkansdialoger i de fall ett innehavs verksamhet strider mot något av ovannämnda ramverk.

Folksamgruppen är även medgrundare till UN Convened Net Zero Asset Owner Alliance (AOA), där medlemmarna åtagit sig att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050, i linje med målen i Parisavtalet. Fokus inom alliansen handlar om att åstadkomma en verklig klimatomställning i världsekonomin, och att använda den förändringskraft som finns när många ägare går samman med en gemensam och tydlig målsättning. Inom ramen för Folksam Livs arbete i AOA har Folksam Liv utvecklat delmål till 2025, som bland annat innefattar att utsläppen från Folksam Livs aktier, företagsobligationer och fastigheter ska minska med 29 procent fram till 2025 (basår 2019), samtidigt som Folksam Liv ska arbeta för att aktieportföljernas största utsläppare ska anta vetenskapligt förankrade klimatmål (Science Based Targets, SBTs). Folksam Livs arbete med klimatomställning i placeringsportföljen lutar sig både mot historisk data och faktiska utsläpp, samt mer framåtblickande data baserad på den senaste forskningen. Folksam Liv använder sig av data från MSCI, Sustainalytics och en rad olika intresseorganisationer. Mer information om de internationella samarbetsinitiativ och principer som Folksam Liv har undertecknat finns på hemsidan.

Folksam Livs fondselekterings- process för fondförsäkring

Beskrivning av policyer för att identifiera och prioritera de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Folksam Livs hållbarhetsarbete inom ramen för fondförsäkring styrs av Folksam Livs riktlinjer för fondutbud, ett styrande dokument som har antagits av Folksam Livs VD. Folksam Livs riktlinjer för fondutbud uppdaterades och antogs av bolagets VD senast den 18 maj 2022. Sektionen Fondselektering på enheten Kapitalförvaltning och hållbarhet ansvarar för implementering av ovan nämnda styrdokument och säkerställer att riktlinjerna följs genom att följa upp fondernas arbete. Då det är fondbolaget och inte Folksam Liv som fattar investeringsbesluten i den specifika fonden, identifierar och prioriterar Folksam Liv huvudsakliga negativa konsekvenser i samband med sitt urval av fondbolag och fonder och när Folksam Liv följer upp att fondernas investeringar är i linje med sinar riktlinjer för fondutbud.

Riktlinjerna innehåller bland annat Folksam Livs kriterier för fondselektering och kriterier för utvalda fonders hållbarhetsarbete. Kriterierna utgör en hjälp och ett tillvägagångssätt att ställa upp krav på fondbolagens hållbarhetsarbete så att fondbolagen identifierar och bedömer huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i samband med att de beslutar om fonders investeringar och löpande följer upp dessa. För att följa upp fonderna screenas de två gånger per år av en extern leverantör, ISS ESG, både utifrån Folksam Livs krav på uteslutande kriterier samt internationella normer och konventioner. Därtill görs årligen en särskild uppföljning av fondbolag och fonder som bl a rör negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Inom ramen för Folksam Livs arbete ingår även att överväga hur sannolikt det är att huvudsakliga negativa konsekvenser kopplade till indikatorerna blir verklighet samt hur allvarliga de kan bli.

Folksam Livs kriterier kan delas upp i två ben, uteslutande och påverkande kriterier. De uteslutande kriterierna sätter de yttre ramarna för vad Folksam Liv vill att fonderna investerar i och vad de inte ska investera i. Med hjälp av kriterierna kan Folksam Liv sortera bort en fond som har investeringar som bedöms bedrivas i en verksamhet som i stort sett uteslutande bidrar med huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samtidigt som verksamhetens natur också innebär att fondens investeringar bedöms ha en begränsad möjlighet att ställa om i en mer hållbar riktning. Därtill styr påverkande kriterierna arbetet med att försöka påverka fonderna som Folksam Liv erbjuder i en mer hållbar riktning.

Enkelt uttryckt leder kriterierna till att Folksam Liv ställer följande krav på fondbolag:

Folksam Livs utvalda fonder ska exkludera bolag som tillverkar kontroversiella vapen. Fonderna ska även exkludera investeringar i bolag som producerar eller distribuerar tobak eller pornografi. Fondbolagen ska också ha en handlingsplan över hur de ska agera i de fall som underliggande investering i en viss fond kan anses ha kränkt internationella normer. Vidare är det önskvärt att fondbolagen har en tydlig ambition att undvika kolberoende investeringar. Det finns mer information om Folksam Livs uteslutande kriterier och vilka gränser som gäller för uteslutande på hemsidan.

Folksam Livs utvalda fonder ska påverka de bolag de investerar i mot en högre grad av hållbarhet. Påverkan kan ske dels genom fondförvaltarens dialog med bolagen, dels genom fondbolagets övergripande hållbarhetsarbete. Påverkan kan ske i egen regi och/eller tillsammans med andra. Fondbolagen ska också, där så är möjligt, delta i valberedningar för att påverka styrelsens sammansättning. Hur fondbolagen arbetar med påverkansarbete och vad det resulterar i redovisas till Folksam Liv i regelbundna uppföljningar. I de fall brister uppmärksammas som är kopplade till hållbarhet ska bolaget, där fondbolaget inte ser någon förändringsvilja eller bedömer att bolaget inte kommer att komma till rätta med problemen under en acceptabel tidshorisont,

utvärderas och underkännas för investering.

Folksam Liv prioriterar sitt påverkansarbete utifrån en rad olika parametrar, bland annat storleken på innehaven i fonden i förhållande till fondens totala förvaldade kapital. Större ägarandel resulterar i ett mer prioriterat ärende. Vid incidenter som bidrar till huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer prioriterar Folksam Liv de ärenden som har större omfattning. Det innebär att Folksam Liv bibehåller ett visst mått av flexibilitet i påverkansarbetet mot fondbolagen för att snabbt kunna anpassa sig utifrån en förändrad omvärld.

Folksam Liv beaktar även ett urval av de valbara indikatorerna. Metoden för att välja ut de valbara indikatorerna som det redogörs för under rubriken "Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer" tar sin utgångspunkt dels i Folksam Livs befintliga styrdokument för att säkerställa att de bedöms vara relevanta för Folksam Livs prioriteringar inom hållbarhetsområdet, dels bedöms ha tillfredsställande tillgång på data. I Folksam Livs arbete med de valbara indikatorerna gör Folksam Liv sin bästa bedömning av hur sannolikt det är att dessa huvudsakliga negativa konsekvenser blir verklighet samt hur allvarliga de kan bli.

I arbetet med att identifiera och beakta huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer använder sig Folksam Liv primärt av data från Sustainalytics – en internationellt erkänd leverantör av hållbarhetsdata. Det är generellt en stor utmaning för alla finansmarknadsaktörer att det saknas data avseende indikatorer, eftersom informationen inte finns att tillgå på marknaden. För flera indikatorer är informationen därför inte lättillgänglig. Den totala data Folksam Liv har fått för sina investeringar visar att täckningsgraden varierar stort och för flera indikatorer är täckningsgraden för investeringarna mycket låg. Folksam Liv har haft och har alltjämt en löpande dialog med sina leverantörer för att säkerställa att de samlar in all data som finns att tillgå och Folksam Livs uppfattning är att en annan dataleverantör hade ställts inför samma utmaning med bristande datatäckning.

I Folksam Livs beräkningar av värdet för konsekvenser för 2022 har det tagits fram ett viktat medelvärde för de investeringar som Folksam Liv har data för. Genom den metodiken undviks att avsaknad av data leder till icke-representativ redovisning. Vad gäller beräkningen av indikatorer för fonder har Folksam Liv valt att basera dessa uteslutande på genomlyst data vilket innebär att ingen data som rapporterats av fonderna använts. Med genomlyst data avses att informationen har hämtats från de underliggande investeringarna. Detta val motiveras av bristande täckningsgrad i fondernas rapporterade underlag.

Policyer för aktieägarengagemang

Folksam Liv uppställer krav på att fondbolagen har undertecknat FN-initiativet Principles for Responsible Investment (PRI) dvs FN:s principer för ansvarsfulla investeringar och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Folksam Liv följer upp att fondbolagen i sin tur arbetar för att påverka de bolag som de investerar i att ta ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och andra principer i PRI. Utifrån de krav som Folksam Liv uppställer på fondbolagen och utvalda fonder rörande påverkansarbete ska respektive fondbolag beakta indikatorer i sitt aktieägarengagemang. Härvid beaktas bland annat koldioxidavtryck, fossila investeringar, överträdelser av internationella bolagsstandarder, exponering mot kontroversiella vapen och ojämn könsfördelning i styrelser.

Fondbolagen följs löpande upp utifrån hur de arbetar med påverkansarbete och vad det resulterat i. Folksam Livs arbete med hållbarhet inom ramen för fondselekteringsprocessen är under ständig utveckling och anpassas i viss mån med utvecklingen i omvärlden och på finansmarknaden. Detta innebär att både styrdokument och krav på påverkansarbete kan komma att ändras i framtiden om det inte sker någon minskning av huvudsakliga negativa konsekvenser för fondutbudet under en längre tid (mer än ett år). Men ytterst kan det innebära att Folksam Liv väljer bort en fond och väljer in en annan mer hållbar fond.

Hänvisningar till internationella standarder

Folksam Livs hållbarhetsarbete inom fondselektering styrs av Riktlinjer för fondutbud. Enligt riktlinjerna ska utvalda fonders arbete med integrering av hållbarhetsfrågor i investeringsprocessen särskilt beakta internationella normer och konventioner såsom OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s Principer för Ansvarsfulla Investeringar (PRI) samt FN:s Global Compact och FN:s Mål för hållbar utveckling. Fondbolaget ska ha anslutit sig till PRI alternativt ha en fastställd plan för en sådan anslutning.

Folksam Liv screenar löpande fonderna i fondutbudet både utifrån våra uteslutande kriterier och utifrån internationella konventioner och normer. I den normbaserade screeningen utgår Folksam Liv från bland annat OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s Global Compact. Fondernas innehav analyseras även utifrån internationella standarder av en extern leverantör av hållbarhetsdata två gånger per år. Via detta tillvägagångssätt analyseras överensstämmelsen med internationella standarder samt indikatorerna för sociala förhållanden och personalfrågor vilka beskrivs i detalj i tabellen för obligatoriska indikatorer. Screeningen bidrar även till underlag för Folksam Livs påverkansdialoger med fondbolag i de fall ett innehav i en fond strider mot något av nämnda ramverk.

Folksam Liv följer upp fondbolagens deltagande i Net Zero Asset Manager Initiative (NZAMI), där medlemmarna åtagit sig att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050, i linje med målen i Parisavtalet. Fokus inom alliansen handlar om att åstadkomma en verklig klimatomställning i världsekonomin, och att använda den förändringskraft som finns när många ägare går samman med en gemensam och tydlig målsättning. Folksam Liv följer även fondbolagens arbete med hur många som har antagit initiativet (Science Based Targets, SBTs).